

היכל הוראה

פסקי דינים * תשובות * הוראות

מבי מדרשא "היכל הוראה" • מיסוד שר ההוראה מרן ה"קנה בשם" זי"ע
בראשות בנו נאב"ד היכל הוראה הגאון הגדול רבי משה בראגורסדארפער שליט"א
מגדולי פוסקי דורינו ובעל שו"ת היכל הוראה * י"ל ע"י איגוד הרבנים תלמידי "היכל הוראה"

גליון יא * פרשת שלח תשפ"ג

בין כותלי ההיכל

עתה בעת זמן קצירת החטים, לאחר חג השבועות העלילי הגיעו להיכל הוראה קבוצת אברכים תלמידי חכמים מפעיה"ק ירושלים תו"ב המקפידים על קצירת החטים עבודת יד למצות מצוה בכל שנה, ובאו בשאלתם למורינו הרב שליט"א שהם דואגים מאד, כי היות והשנה עדיין לא הספיקו לקצור החטים עבור המצות שלהם ובינתיים (בימי חג השבועות) ירדו גשמים בהרבה מקומות בארץ ישראל שיש בהם שדות חטה, ולכן הם חוששים אולי נתחמצו החטים מפאת הגשמים שירדו על החטים הבשלות שבשדות. ונפשם איתה לדעת עד כמה צריך לחוש לזה, ומהו הגבול והגדר שהגשמים שירדו יפסלו את החטים שבשדות המחוברים לקרקע.

השיב להם מורינו הרב שליט"א, שהנהגה זו שנהגו בה אינה חומרא בעלמא אלא היא הנהגה טובה כמו שאמר מרן הקנה בשם זי"ע, וכן מובא בשמו בספר מצות מצוה (כלל ג ס"ג) שרבי ארץ ישראל נהגו להמתין עד שהחטים שבשדות יתבשלו כל צרכן והטעם למנהגם הוא לפי שאותם החטים שלא יבשו לגמרי אינם עולין לקמח יפה ולפי שבדרך כלל אין מצויים גשמים בארץ ישראל בתקופה זו לא חששו לחימוץ החטים מחמת גשמים. אמנם בשנה זו שכן ירדו גשמים בפועל החשש שלכם מוצדק יותר ובפרט שכבר כתב המחבר בשו"ע (או"ח סי' תס"ז ס"ה) שיש לחוש לחימוץ, אולם כאן בארץ ישראל החשש הנ"ל הוא חשש רחוק כיון שגם במקרים נדירים שירידים גשמים חזקים בארץ ישראל בקיץ בזמן הקציר מכל מקום אינם יורדים בהמשך אחד אלא בהפסקים ומסיבה זו אין השבלים נופלים לארץ. ויש לשים לב כי הרבה פעמים נופלים השבלים לארץ מחמת רוחות חזקות גם בלא גשמים ובאופן זה אם ירדו אח"כ גשמים יש לחוש לחימוץ החטים על כן נכון ומן הראוי שהמתעסקים בדבר קודם שיחליטו מאיזה שדה לקחת החטים יעמדו בקשר עם וועדות הכשרות למיניהן שיש להם את המידע על רוב השדות בארץ אם ירדו עליהם גשמים וכן יש להם כלי מדידה שבהם הם מודדים את כמויות הגשמים ואת חזקם.

מתנגדת לזה ומדין כיבוד אם היא מנועה מלעשות זאת. ובפרט עכשיו אחרי שהנערה מצאה את זיווגה וכל מניעתה מלתת כתב מחילה אינו אלא מניעת טוב מבעליו, ובפרט כשהדברים נעשים ברגש של נקמה מצד ההורים.

2. כך הורה מורינו הרב שליט"א (היכל הוראה ח"ו הוראה קמ"ג), והוסיף עוד כי אף שיש שרצו לדמותו למש"כ המג"א (סי' רכד סק"ג) שכתב, דאפילו קטן שהגדיל אינו צריך לברך ברכת הראיה אם רואה מרקוליס כיון שראה אותה בקטנותו, וכתב שם המחצית השקל דלדברי המחבר אינו מבואר כי אם כשכבר בירך פעם אחת ושוב רואה אותה תוך שלשים דשוב אינו מברך, אבל קטן שמעולם לא בירך סלקא דעתך דמברך, קמ"ל לרמ"א דלא יברך, והוסיף שם במשנה ברורה (סי' א) דאפילו קטן שהגדיל א"צ לברך כיון שראה אותה בקטנותו. ומעתה יש לומר דהוא הדין הכא כיון ששמע מכל מקום חילוק גדול דהא דמרבין בסעודה בשביל הפנים חדשות הוא כיון שיש כאן ריבוי בשמחת החתן עצמו, שזה מוסיף שמחה שעליה מברכים השבע ברכות, אבל חתן הבר מצוה מה שמוסיפים בשבילו בסעודה הוא לא בשביל סעודת החתן אלא בשביל הבר מצוה, ואחר שהוא גופו אינו מחייב שבע ברכות כיון שכבר השתתף בקטנותו ודאי אינו יכול לחייב אמירת שבע ברכות בגדלותו, וזה פשוט.

ובפתי תשובה (שו"ע אבה"ע סי' ס"ק יד) שכתב וז"ל: ועי' בס' זכור לאברהם שכ' אשה לא חשיבא פנים חדשות דאין פנים חדשות אלא למי שראוי להמנות בעשרה של ברכת חתנים כ"כ מהר"ר בצלאל פ"ק דכתובות ד' ז' ולפ"ז הוא הדין עבדים וקטנים לא חשיבי פנים חדשות ע"ש ע"כ. [אולם החת"ס בחידושו על מס' כתובות (ז ע"ב), גם אשה וקטן נחשבים כפנים חדשות, כל שמרבים בשמחה עבורם]. ברם בנדון דידן שחתן הבר מצוה השתתף בקטנותו בשמחת הנישואין, נראה שאי אפשר לצרפו כפנים חדשות, כי למעשה אין בהשתתפותו בגדלותו, תוספת שמחה לחתן וכלה.

3. בתשובה (היכל הוראה ח"ו הוראה קמ"ד) הוסיף מורינו הרב עוד, כי אף שכתב המאירי (סוכה כה ע"ב, ד"ה חתן וכל שושבינו), כל שלא נעשית (הסעודה) בשבילו כגון סעודת מילה שהחתן

התארים עם נערה יהודית ואמרו לו שאביה גוי ורסי ולאחר מכן נודע שאביה ערבי, והחתן ביטל את השידוך אם צריך כתב מחילה

בחור שבא בבית התנאים עם נערה שבמהלך הבירור שלפני התנאים הווארט אמרו לצד החתן שאביה של הבחורה הוא מבני נכר מעולי רוסיה ואמה בת ישראל כשרה ועל סמך זה הסכים לשידוך, אולם כשקרב זמן הנישואין והבחור הלך לסדר את הרישום נישואין נתברר לו שרימו אותו ואבי הבחורה אינו אלא ישמעאלי מוסלמי מישובי הצפון, ולאחר בירור הודיעו על ביטול השידוך. אמנם צד הכלה אינו מוכן למחול על ביטול השידוך אלא אם כן יתן הבחור סך כסף גדול מאוד.

שידוך זה קם ונעשה באופן שיש בו מקח טעות, ולפיכך אין הבחור זקוק לכתב מחילה ואין צריך לחוש לקפידא מצד הכלה ואדרבה שארית ישראל לא יעשו עולה, וצד החתן הוא זה שהיה יכול לתבוע את צד הכלה על העלמת והסתרת העובדות!

אחד מאחי החתן שהגדיל בתוך ימי השבע ברכות, אם יכולים לצרפו לפנים חדשות

אחד מאחי החתן אשר היה קטן בשעת החתונה, אולם בתוך ימי השבע ברכות מלאו לו י"ג שנה, ועת שמחת הבר מצוה רוצים לצרף את חתן הבר מצוה לפנים חדשות מכיון שבשעת החתונה עצמה היה עדיין קטן. נראה כיון דמה דמרבין בסעודה בשביל הפנים חדשות הוא מחמת שיש כאן ריבוי בשמחת החתן עצמו, שזה מוסיף שמחה שעליה מברכים השבע ברכות, אבל חתן הבר מצוה מה שמוסיפים בשבילו בסעודה הוא לא בשביל סעודת החתן אלא בשביל הבר מצוה, ואחר שהוא גופו אינו מחייב שבע ברכות כיון שכבר השתתף בקטנותו ודאי אינו יכול לחייב אמירת שבע ברכות בגדלותו!

חתן וכלה המשתתפים בשמחת בר מצוה של אחד מבני המשפחה, אם יש לברך שם 'שהשמחה במעונו'

חתן וכלה שבאים להשתתף בשמחת בר מצוה, אמנם עיקר הסעודה אינה עבור "שבע ברכות", אלא עבור חתן הבר מצוה, אף על פי כן עליהם לברך שבע ברכות, וכן לומר בברכת המזון "ברוך אלהינו שהשמחה במעונו ושאלנו משלו", מכיון שעיקר סעודת בר מצוה אינה חיוב מעיקר הדין אלא לכבוד בר המצוה, הרי שאין זה עוקר את הסעודה מלהיותה לכבוד חתן וכלה, ולפיכך דינו כאשר סעודת שבע ברכות שמברכין בה שבע ברכות ואומרים "שהשמחה במעונו"!

1. באשר עלתה שאלה זו על שולחן מורינו הרב שליט"א, הורה (שו"ת היכל הוראה ח"ו הוראה קמ"א) והוסיף עוד, שמעיקר הדין הדברים פשוטים ששידוך זה הוא מקח טעות מעיקרא בהעלמת דברים מצד משפחת הכלה בכדי להערים על משפחת החתן וצד משפחת הכלה עבר על לאו דלא תונו איש את עמיתו, ואם כן משפחת הכלה הם אלו שצריכים לבקש מחילה ממשפחת החתן. ועוד הוסיף מורינו הרב שליט"א, וכן בירור הדברים ודיבר עם הכלה, ואמרה לו מפורשות שמצד רגשותיה היא מוכנה לתת כתב מחילה לצד החתן אלא שמשפחתה מתנגדת לזה ומדין כיבוד אם היא מנועה מלעשות זאת. ובפרט עכשיו אחרי שהנערה מצאה את זיווגה וכל מניעתה מלתת כתב מחילה אינו אלא מניעת טוב מבעליו, ובפרט כשהדברים נעשים ברגש של נקמה מצד ההורים.

והוא בגדר מה שכתב בספר שולחן העזר (סימן ב ס"ה) דחיוב קנס אינו אלא כשמבטל מרצון נפשו בלי שום טענה אבל אם היה לו טענה גמורה כגון מחמת מומין וכדומה או מחמת פגם גדול וכו' ואפילו במשפחתה, אנו סהדי דאם היו יודעים לא היו משדכים זה לזה ואומדנא דמוכח הוא ופטורים אם חזרו בו, ע"כ. ועיין שם עוד באריכות, והגם בנידון דידן צד החתן ידע היטב שאב הכלה הוא גוי והסכימו מכל מקום לא הסכימו שהוא גוי ערבי ועל היה אומדנא דמוכח שלא הסכימו ע"כ הוא מקח טעות.

2. כך הורה מורינו הרב שליט"א (היכל הוראה ח"ו הוראה קמ"ג), והוסיף עוד כי אף שיש שרצו לדמותו למש"כ המג"א (סי' רכד סק"ג) שכתב, דאפילו קטן שהגדיל אינו צריך לברך ברכת הראיה אם רואה מרקוליס כיון שראה אותה בקטנותו, וכתב שם המחצית השקל דלדברי המחבר אינו מבואר כי אם כשכבר בירך פעם אחת ושוב רואה אותה תוך שלשים דשוב אינו מברך, אבל קטן שמעולם לא בירך סלקא דעתך דמברך, קמ"ל לרמ"א דלא יברך, והוסיף שם במשנה ברורה (סי' א) דאפילו קטן שהגדיל א"צ לברך כיון שראה אותה בקטנותו. ומעתה יש לומר דהוא הדין הכא כיון ששמע מכל מקום חילוק גדול דהא דמרבין בסעודה בשביל הפנים חדשות הוא כיון שיש כאן ריבוי בשמחת החתן עצמו, שזה מוסיף שמחה שעליה מברכים השבע ברכות, אבל חתן הבר מצוה מה שמוסיפים בשבילו בסעודה הוא לא בשביל סעודת החתן אלא בשביל הבר מצוה, ואחר שהוא גופו אינו מחייב שבע ברכות כיון שכבר השתתף בקטנותו ודאי אינו יכול לחייב אמירת שבע ברכות בגדלותו, וזה פשוט.

ובפתי תשובה (שו"ע אבה"ע סי' ס"ק יד) שכתב וז"ל: ועי' בס' זכור לאברהם שכ' אשה לא חשיבא פנים חדשות דאין פנים חדשות אלא למי שראוי להמנות בעשרה של ברכת חתנים כ"כ מהר"ר בצלאל פ"ק דכתובות ד' ז' ולפ"ז הוא הדין עבדים וקטנים לא חשיבי פנים חדשות ע"ש ע"כ. [אולם החת"ס בחידושו על מס' כתובות (ז ע"ב), גם אשה וקטן נחשבים כפנים חדשות, כל שמרבים בשמחה עבורם]. ברם בנדון דידן שחתן הבר מצוה השתתף בקטנותו בשמחת הנישואין, נראה שאי אפשר לצרפו כפנים חדשות, כי למעשה אין בהשתתפותו בגדלותו, תוספת שמחה לחתן וכלה.

3. בתשובה (היכל הוראה ח"ו הוראה קמ"ד) הוסיף מורינו הרב עוד, כי אף שכתב המאירי (סוכה כה ע"ב, ד"ה חתן וכל שושבינו), כל שלא נעשית (הסעודה) בשבילו כגון סעודת מילה שהחתן

פסקי דינים מתוך שאלות ותשובות שיעלו על שולחן ההיכל לפני מורינו הרב שליט"א

מילי דהוראה

מנהג ישראל לצאת בשעת אמירת "זכור" בימים טובים

על דבר מה שבאו לפני מורינו הרב שליט"א, ושאל לו על משא ומתן שנתעורר בין המתפללים בבית המדרש קודם אמירת זכור בחג השבועות העעל"ט, שאחד מילדי הקהילה נרדם על מקום מושבו אם צריך להעיר אותו שיצא מבית המדרש כמו שנהגו העולם שכסאומרים "זכור" כל מי שיש לו אב ואם יוצא מבית הכנסת, ובסופו של דבר גברה ידם של המעוררים והעירו אותו, ועכשיו רוצים לדעת אם נהגו כהוגן.

הורה להם מורינו הרב שליט"א שלא טוב עשו שהרי טעם המנהג שיוצאים בשעת אמירת זכור כבר האריך בספרו היכל הוראה (ח"ד הוראה 1) לגבי גר צדק אם צריך לצאת בשעת אמירת זכור. והביא שם ארבעה טעמים למה שיוצאים: (א) שמה ע"י טעות יסבור שהוא מנוסח התפילה ויאמרה גם מי שיש לו אב ואם. (ב) היות וזכרון נשמות הקרובים מכניס אבילות וע"כ מי שיש לו אב ואם יצטער עמהם ונמצא שאין לו שמחה ביו"ט. (ג) כשם שאסור לעבור לפני המתפלל כדי שלא יבלבל אותו כך אלו שאין אומרים זכור עלולים לבלבל דעתם של האומרים. (ד) יש לחוש לעין הרע. והנה כל ג' טעמים הראשונים ודאי אינם שייכים לילד קטן בזמן שהוא ישן. וגם הטעם הרביעי של עין הרע גם הוא אינו שייך דהמקור לטעם זה הוא הגמ' (יבמות קו ע"א): אמר ליה [אבי לרב פפא]: אבוך היכא, א"ל: במתא, אימך היכא, א"ל: במתא, יהיב בהו עיניה ושכיב, מחמת עין הרע. וילד זה הישן ודאי אין שואלים אותו באמצע שנתו אם יש לו אב או אם. על כן לא טוב עשו שהעירו את הילד שגזלו את שנתו שהוא איסור של מצער את חברו כמו שכתב בשו"ת קרן לודוד או"ח סי' יח על פי דברי הגמ' בברכות (ב) שהמעיר את חברו הוא צער.

אם ראוי לדחות את הריקודים לשמח חתן וכלה שיהיו לאחר ברכת המזון מה שמצוי בהרבה מסעודות הנישואין שיעיקר הריקודים עושים אותם אחר ברכת המזון והיינו שאחר החופה עורכים הסעודה ורק לאחר ברכת המזון והשבע ברכות עושים הריקודים, ונימוקם בפייהם מאחר ואפשר שיתמשכו הריקודים זמן הרבה ויעבור זמן עיכול ונמצא שהברכת המזון והשבע הברכות הן ברכה לבטלה. לפיכך נראה שיש לעשות הריקודין בשעת הסעודה, כי עיקר ענין השמחה הוא בשעת הסעודה⁴.

קרוי לשם אין אומרים שם אפילו שהשמחה במעונו וכו' ע"כ ע"ש. ומבואר דמכש"כ שאין אומרים שם ז' ברכות. מכל מקום נראה דדברי המאירי נאמרו באופן שגם הסעודה עצמה היא מחוייב השמחה כמו ברית מילה שסעודת הברית היא חלק ממצות הברית, ומן הראוי היה לומר בסעודה זו שהשמחה במעונו ורק מחמת צערא דינוקא לא אמרינן, אבל סעודת בר מצוה אין הכי נמי שבוים שנכנס לעול מצוות היא סעודת מצוה אך אינה מדין שמחה כלל רק שעושיין הסעודה לכבוד המצוה, ומהאי טעמא גם ליכא למימר דאולי יש בזה אין מערבין שמחה בשמחה שהרי סעודת הבר מצוה אין בה ענין של שמחה.

4. בשו"ת היכל הוראה (ח"ו הוראה קמ"ה) כתב מורינו הרב שליט"א עוד, נראה דאפשר לדקדק כן מדברי הרא"ש שהובא במשנה ברורה (סי' תרמ ס"ק לב) שכתב עפ"י הגמ' בסוכה (כה ע"ב) דחתן ומשמשייו פטורים מן הסוכה משום דאין שמחה אלא בחופה וחופה נקרא מקום המוכן לישבת חתן וכלה (הרא"ש), ואין יכולין לאכול בסוכה ולשמח בחופה דאין שמחה אלא במקום סעודה. הרי לנו מבואר דעיקר שמחת חתן וכלה הוא בשעת הסעודה, דאי לאו הכי מאי טעמא יפטר חתן ומשמשייו ממצות סוכה.

והוסיף עוד מורינו הרב שליט"א שכן מהרה"ג רבי יעקב אליעזר פפנהיים שליט"א בעל מח"ס עזרת יעקב, ששמע מפ"ק של מרן הקנה בשם זי"ע, שצריך לעשות הריקודין בשעת הסעודה, שערער על מה שדוחים הריקודין לשמח חתן, לאחר ברכת המזון, וטען מרן זי"ע שיעקר השמחה הוא בשעת הסעודה, ולכן צריך לעשות את הריקודין לשמח חתן וכלה לפני ברכה"ז, והביא ראיה מדברי הגמ' הנ"ל בסוכה (כה ע"ב).

ואכן בזמנינו נפוץ בשמחת נישואין, שעושים הריקודים רק לאחר סיום הסעודה וברכה"ז אז מתחילים בריקודין ומזמזמי חתן וכלה, אולם ראיתי רבים יראים ושלמים שנוהרים שלא לעשות כן, כי כאמור עיקר שמחת חתן וכלה הוא בתוך הסעודה, וכך היה המנהג מקדמת דנא.

הלכה והוראה בישראל

בנידון החופה לחתן כלה שעושים על בימה בחצרות האדמור"ם ומגדרים אותם לארבע רוחותיה בגדר של י' טפחים האם הוה בית או דין מנהג של חופה

המנהגים בשעת החופה יש בהם ענינים גבוהים מאד שאין לנו שום השגה בהם שיחזיקו הנרות עד סוף החופה ממש וכן הקפיד על זה מרן בעל ה'קנה בשם' זצוק"ל. וכן עיין בשו"ת אגרות משה (אורח חיים חלק ד סימן ע) שכתב דאם לא הכינו כלונסאות לפרוס עליהם היריעה שנקבע לחופה כדאנו נוהגין כדכתב הרמ"א (סימן נ"ה סעי' א'). ועל כן הן אמת שמצד ההלכה אין מניעה בדבר אולם בביתם של קדושים ודאי רצונם לעשות בכל גדרי הענינים הרוחניים המרומזים בשעה נשגבה זו שנסמכות הצדיקים יורדים מגזי עליונים להשתתף יחד בשמחת צאצאיהם ומן הראוי שיקפידו גם על ענין זה. וכאן המקום לעורר על אותם אולמות שיש להם מקום מיוחד בתוך בנין האולם ששם עורכים החופות, וכדי שיקרא על זה שם חופה תחת כפת השמים עושים פתח של אמה על אמה [כעין 'זכר לחורבן'] לצאת ידי דברי הרמ"א שתהיה החופה מתחת כפת השמים כמו שראיתי בכמה אולמות, וודאי דבהכי לא סגי וצריך שהפתח בגג יהיה גדול באופן שהחופה כולה תהיה תחת הפתח בגג ולא רק מקום עמידת החתן והכלה. עוד יש לעורר על מה שראיתי אולמות שבמקום המיועד לחופות ישנו תריס של שלבים שפותחים אותו בשעת עריכת החופות כדי שיראו את כוכבי השמים ובה יקיימו את דברי הרמ"א שעושים החופה תחת כפת השמים ובאמת שלא עלה בידם מאומה שהרי כשאין שלשה טפחים בין שלב לשלב הוא נדון כלבוד ואכתי יש עליו שם גג שלם והחופה שעושים שם אינה תחת כפת השמים אלא בתוך הבית.

(מתוך תשובה לחכם אחד היכל הוראה ח"ו כת"י)

על דבר מה שנתעוררתי לאחרונה בחופות שעושים בחתונות הגדולות בבתי האדמור"ם, שבונים בימה ומגדרים אותה מארבע רוחותיה בגדר גבוהה מעשרה טפחים ופורשים מעליה יריעה לכל אורך ורוחב הבימה, ובשביל זה בונים יותר מארבע כלונסאות [לפי גודל שטח הבימה], ובצד אחד ישנם פתח למדרגות לעלות ולרדת מן הבימה, ולכאורה דין הבימה הנ"ל הוא כדין חדר וא"כ הגם שיש יריעה הפרושה מלמעלה הרי זה גג הבית ושוב אין לזה שם חופה אלא שם גג בעלמא, והוא דלא כמו שכתב הרמ"א באהע"ז (סימן נה ס"א) שהמנהג הפשוט שמכניסין יריעות הפרושות מעל כלונסאות שתחתיה מכניסים החתן והכלה.

והנה ישנם כמה וכמה טעמים למה שעושים החופה בכלונסאות ותחת כיפת השמים וכבר האריכם בזה הפוסקים ובספרי הקיצורים, ומה שעושיין תחת כיפת השמים הוא לסימנא טבא שיהיה זרעם ככוכבי השמים לרוב, ואף שודאי אינו לעינכובא מ"מ אחר שהיריעה הפרושה על הבימה מלמעלה היא חלק מהמבנה של מקום החופה היא נחשבת כגג ולא כחופה. כמו כן מנין העמודים לכתחילה צריך שיהיו ארבעה כמו שכתב הבן איש חי (שנה ראשונה פרשת שופטים).

לפיכך, ודאי שאין ביכולת מאן דהוא לזלול במנהגן של ישראל מדורי דורות שעניני החופה הרי יש בהם ענינים גבוהים גבוה מעל גבוה ומי לנו גדול משני עמודי ההוראה בדורות האחרונים הגאה"ק מרן בעל דברי יואל מסאטמאר זצוק"ל ומאידך מרן גאון ישראל בעל האגרות משה זצוק"ל שלא הניחו לנו זיז כל שהוא ממנהגי החופה, כמובא בספרי היכל הוראה (חלק שני הוראה קסג במילי דהוראה) איך שעמד על המשמר לגבי הנרות עד מתי צריכים השושבינים להחזיק הנרות והורה שכיון שכל

הפקדו: "ואנחותו" 105646-33-053

איגוד הרבנים
תלמידי היכל הוראה
בארה"ק העונים
לשואלים דבר ה'
זו הלכה

יחשלים	חפיפה
בית שמש	קרית ספר
ביתר	כתמיאל
בני ברק	טבריה
טל סטון	צפת
אשדוד	אור הגנוז
ערד	נוף הגליל
תעננה	

זמני קבלת קהל במרכז "היכל הוראה" בירושלים רח' זוננפלד 3 טל' 02-5322775

מוצאי שבת מוצאי שבת י"ט מחצית שעה אחרי זמן ר"ת למשך שעה	שבת וי"ט שבת וי"ט משעה קודם השקיעה עד רבע שעה קודם השקיעה	עירש"ק וערב י"ט לפנה"צ 11:00 עד 1:00	א-ה מהשעה 10:00 לפנה"צ עד 9:00 בערב רצוף
---	---	---	--

ע"פ תקנת רבינו מרן ה'קנה בשם" זי"ע שאלות דחופות או שאינה סובלת דיחוי, בכל עת וזמן בימים ובלילות.

בית בנו הדומ"ץ
הרה"ג שמעון עוזר בראנדסדארפער שליט"א כמה דקות מההיכל רחוב רבינו גרשום 5 (כניסה א' קומה 2) ים-פול 0527155774

בית מורינו הגאב"ד שליט"א
מעל בנין היכל הוראה
טל' 053-3111159 פול' 02-5370033